

MENINGER YTRING LESERBREV DEBATT FORSKNING

Digital transformasjon i en distriktskommune – det handler om mer enn teknologi

Utvikling av nye arbeidsformer Foto: Trond Bliksvær

Av Trude Hartviksen, forskningssjef, Vestvågøy kommune

Sist oppdatert:
07.10.24 09:29

Del

ANNONSE

DEBATTINNLEGG

Dette er et debattinnlegg, skrevet av en ekstern bidragsyter. Innlegget gir uttrykk for skribentens holdninger.

Av: Trude Anita Hartviksen, Vestvågøy kommune; Trond Bliksvær, Nordlandsforskning; Trude Fløystad Eines, Høgskolen i Molde; Merete Kvamme Fabritius, Nordlandsforskning; Cecilie Katrine Utheim Grønvik, Høgskolen i Molde, Solrun Holm, Vestvågøy kommune; Raj Kumar Thapa, Nordlandsforskning; Finn Robert Verlo, Helseinnovasjonscenteret, Heidi Wiik, Vestvågøy kommune

I møte med en økende eldre befolkning og knapphet på personell i helse- og omsorgstjenestene, er digitalisering presentert som en av løsningene. På tross av en galopperende teknologisk utvikling, har det vist seg å være krevende å lykkes med implementering av slike løsninger. Digitalisering i helse- og omsorgstjenestene innebærer mer enn innkjøp av teknologisk utstyr. Det krever en kunnskapsbasert tilnærming til hvordan vi bygger gode strukturer for å arbeide på nye måter i helsetjenestene.

Vestvågøy kommune i Lofoten er en mellomstor kommune med 11 600 innbyggere. I samsvar med KS sin satsning på oppbygning av kommuneklynger for forskning, har kommunen etablert seg som en motor i Kunnskapskommunen HelseOmsorg Nord, en kommuneklynge hvor også øvrige kommuner i Lofoten deltar. Hensikten er at innbyggerne skal tilbys kunnskapsbaserte tjenester, som et resultat av at kommunene og ulike forskningsinstitusjoner samarbeider i nettverk for å styrke forskning, innovasjon og kunnskapsutvikling.

Vestvågøy kommune leder nå forskningsprosjektet DIVA – Digitalt førstevalg i en distriktskommune, hvor målet er å legge til rette for økt digitalisering i helse- og omsorgstjenestene. DIVA er et samarbeidsprosjekt mellom Vestvågøy kommune, Nordlandsforskning, Høgskolen i Molde, Helseinnovasjonsenteret og teknologiselskapet Aidn. Forskningsprosjektet er aksjonsforskning, noe som innebærer at kommunens ansatte og forskere utvikler ny kunnskap sammen, gjennom aktive samskappingsprosesser og bruk av tjenestedesign.

For at kommunen skal kunne tilby tjenester i innbyggernes egne hjem støttet av digitale verktøy, viser prosjektets foreløpige resultater at det er nødvendig å gjennomføre komplekse endringsprosesser. Disse involverer spørsmålet om hvordan kommunen kan organiseres for å sikre tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid og endring til teambaserte og personsentrerte arbeidsformer.

Eksempler på kommunale behov som ble identifisert gjennom DIVA-prosjektet, var blant annet etablering av et tverrfaglig innsatsteam, kompetanseheving, og tett lederoppfølging. Det ble også identifisert et behov for teknologisk oppgradering, og for å se på «IKT» som en bred fellesressurs fremfor en avgrenset avdeling med spesialkompetanse. Så langt viser resultatene fra prosjektet at ledere som har handlingsrom og som evner å involvere både ansatte og andre relevante samarbeidsaktører, er faktorer som bidrar til å rigge kommunen for en digital transformasjon. Et tett samarbeid mellom ledere, ansatte med ulik fagkompetanse, og representanter for brukergrupper er sentralt for å utvikle en bærekraftig tjenestemodell.

ANNONSE

Vestvågøy kommune har som en del av sin langsiktige strategi ansatt egne forskere. Denne kapasiteten har kommunen organisert i et aktivt kunnskapsmiljø med enhet for forskning, utvikling og innovasjon, samlokalisert med Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester og leder for kommunalt samhandlingssekretariat i Helsefellesskapet Lofoten, Lurøy og Salten. Vestvågøy kommune viser, som en mellomstor kommune, at det er mulig for en distriktskommune å bygge kapasitet til å utvikle praksisnær kunnskap. Enhet for forskning, utvikling og innovasjon er en viktig bidragsyter for å omsette allerede utviklet kunnskap til bruk i kvalitetsforbedring og tjenesteutvikling på alle nivå i kommunen.

Vestvågøy utmerker seg i kommunal sammenheng, og står frem som en eksempelkommune, både for mindre kommuner og større bykommuner. Viktige forutsetninger for å lykkes har vært valg av felles retning politisk og administrativt, samt at en har tatt utgangspunkt i den (forsknings)kompetansen som allerede var til stede i kommunen, og samorganisert denne. Gode samarbeidsstrukturer med sentrale akademiske miljøer har også vært en forutsetning for å lykkes. Arbeidet med en «digital transformasjon» av Vestvågøy kommune fortsetter i tiden fremover, og erfaringene vil oppsummeres og være klare for publisering i løpet av 2025.

ANNONSE